

Előfizetési árak:

Egy évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden
nap, vasárnap kivé-
téssel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábas petti
soronként 5 kr-ával
számítanak.

Hétköznapiak.

— ápril 1.

(Dsk.) A politika, az államfentartás hétköznapijait éljük mi is, a kik a liberalizmus lankadatlan védelmében szolgálunk parányi erőnk mértékéhez képest, — s azok is, a kik ellenünk szövetekezve, céljainkat, tisztos törekvéseinket bírálva, becsmérve, köznapjaink jelszavak, kopott czéggere alatt, terv és program nélkül utainkat keresztezni akarják.

A politika hétköznapijait éli a szabadelvűség egyre gyarapodó tábor, de ezek a hétköznapiak a szorgos munka napjai, erőgyűjtésben, czéltudatos összeműködésben, eredményekben Isten után gazdagok.

A politika hétköznapijait, melyeket az utókor ünnepek gyanánt fog emlegetni, mert hiszen minden jó magyar hazafinak ünnepe volt és lesz annak a napnak emléke, melyhez egy hazafias, államot erősítő, nemes szándéku és sikerekben teljes munka eredete fűződik... A politika hétköznapijait éli parlamenti ellenzékünk minden csoportja, de mily más változatban s értelemben!

Hétköznapi tereferében, veszedő szomszéd asszonyok káromlása módján, kik egymásról a keresztvizet is leszedik, — tehetetlen vergődésben czél s elvek

hijján, — szóvirágok, floskulosok díjában uszó semmitmondásban.

Mily szomorító, sivár képe ez parlamenti viszonyainkban! A parlamentarizmus életgyökere a tiszta és önzetlen, a személyeskedéstől ment, a hazafias véleménycserében fekszik. Onnan terjed ki, abban találja meg az őt, mint intézményt tápláló nedveket, — s hagyulöletes indulatok onnan a televény talajból kiássák, fájának enyhét, védelmet adó lombkoronája levelei közé belesüvitenek idegen havasok bércein keletkezett pusztító, viharos szelek s lombsátorát megtépázzák.

A mi szabadságunk, állami souveraintásunk legerősebb palladiuma: parlamentarizmusunk egy idő óta szintén a megpróbáltatások borus napjait érte meg.

Nem azok csonkítják, nyesegetik legnemesebb, legtöbbet ígérő hajtásait, a kik ültették, — sőt azok untalan öntözgetik éltető nedükkel s rügyekbe szökentik szunnyadó erőit, mint az a legutóbb az egyházpolitikai nagy harcok diadalmas csatája végén annyira nyilvánvalóvá lett, hogy a fának titkos ellenségei, e gyökereit reakzionáriusan pusztító férgek is kibújtak a föld alól, hogy a gilisztákból vált hernyók módjára a fának dus lomboatát pusztítgassák!

Nagy segítségükre vannak e

férgeknek romboló munkájokban a többi ellenzéki elemek, kik egyhangzatos jelszó alá tömörülve, a nélkül hogy az elvek, fölfogások közössége összetartaná őket, a szélrözsa minden irányából összeszedetten, csak egy czélt mernek: ártani azoknak, a kik használni igyekeznek.

Értenők e sokszorosan meddőnek bizonyult küzdelmet, ha a parlamentarizmus életpárjának s vele a nemzet, az ország sorsa jobbra fordulásának hatékonyabb, jobb erőforrásait mutatnák be a kíváncsi népeknek.

De mindent ócsárolni, mindent becsmérni, a mi van és szándékolatik, aztán lelkendezve megfutni, akkor, ha a becsmért munka helyett egy magasabb értékű, tisztább munka programját kérjük tőlük s megfutni azért, mert ha volt is egy ilyen holmijok, azért nincs és nem is lehet, mert kívánalmaik közül teljesítve lőnek, a mik arra valónak bizonyultak és az ország érdekében állottak, nos hát, ez a voltaképeni szélmalom-harcz, minőt Don Quichotte vivott szürkölő fejjel Rosinante nevű, vigan nyerítő gebéjén, segítve hü csatlósa: Sanchó Pansa és annak rokkant számara által, éppen mint a soi disaut „nemzeti párt“ vezére és elnöke.

A minden áron való kormánybuktatás ezen, hála Isten, czélta-

TÁRCZA.

Az ellenség.

Montjoyeux.

I.

Belefáradtam a szerelembe...

Valamennyi elvonult előttem azon a mélabus órán, valamennyi, a kik miatt ritkán boldog szivem annyi sokat szenvedett.

Emlékezetem mélyén, melyre örök homályosságot borított a fekete keserűség, alig-alig villogott föl hajdani öröm, egyhamar kialudt lángja.

Hogy az árnyék egyre sűrűbben feküdt a környezetre, a hajdani gyönyörűség villanása is homályba veszett s ezután úgy botorkáltam már emlékezetemben, mint a vándor, a ki ismeretlen tájkon bolyong a viharos éjszakában; ha villámlik is nagy-néha egyet, a sustorgó fényesség csak a sivár földre, messzi romokra, a sötétség ijesztő végtelenségébe világít.

Ugy tetszett, mintha ifjúságom úgy haladt volna át ezeken a most sivár tér-

segeken, hogy semmi se maradt a nyomában, se szedett virág, se kaszált rendek.

Hiába erőlködtem emlékeimben föl-
idézni, nem kettesben jártam-e be az ösvényeket, néztem a források mélyébe és ittam a rózsák harmatát; vagy ha föl is merült egy-egy kísérő női alak képe, minden eltörlődött, minden elmerült, minden megváltozott azon nyomban, mint a hogy a tükör-képek homályosulnak el, semmisülnek meg egyszerre; az erdő illatos ösvénye ocsmány helyekre vitt, a csermely sarat és iszapot ontott és a vad rózsák émelgően szüzsies lehelete megmérgezte a tavaszt...

Megesküdtem, hogy nem szeretek többé soha.

Am az Ellenség hangja melyet kívülem senki meg nem hall, megszólalt:

— Szeres csak tovább is!

II.

Belefáradtam a reménykedésbe...

Sok-sok esztendeig és sok-sok kísértesen át törtem affelé az alantas és mégis ideális czél felé, a mit úgy hiv-

nak, hogy: kis vagyon és kevéske nyugalom!

Visszafelé haladtam az idő megjárta ösvényén, el egész gyermekségem koráig, a mikor tanulásnak adtam már magamat és figyelmetes voltam és alázatos; visszaemlékeztem első tanítóm szigorúságára és a magam lágyágára — játszó társaim romlottságára s a magam ártatlanságára.

Később, óh! hányszor ázott keserűségben a kenyerem! És szemem lecsukódott és megeredt a könyvem, hogy ráemlékeztem a nyomoruság, az elhagyatottság hónapjaira, a hideg kemenczés télre és arra a hétre — óh, arra a hétre, amelyiken ágyat nem is láttam!

És később, mikor azt hittem, jobbra fordult minden, mikor a nap az én kedvemért is sütött már, mikor kiegyenesedtem, csak úgy, mint a többiek, mint azok, a kik hajdanán úgy meglökdöstek, megtaszgáltak, földön megtapodtak...

És mikor erőm megfeszítésével mégis fölemelkedtem, utnak azért indultam csak, hogy elbukjam ujfént; és mikor

lan kísérleteiben most már, ziláltságánál fogva, nagyon elenyésző tényező a mindig egyesülni akaró, de soha nem egyesülő függetlenségi párt, azonban csak az aggodalomkeltő, hogy azon részen, a melyet e küzdelemnek s e küzdelem koronkénti elfajulásának a parlament tekintélyén ütni sikerült, ime bezug az idegen szél s az idegen világszülötte orkán foszlányai felénk viharzanak . . .

De . . .

A magyart soha nem hagyja el az, a ki megteremtette. . . Im föláll a parlament s a magyar közvélemény vezére s nyíltan, büszkén kimondja, hogy ő magyar nemzeti államot akar föntartani, megerősíteni, szemben Casandrajóslatok, ossiani töprengéssel, hazaárulási váddal, Istenességbe burkolt Istentelenséggel. Ezért dolgozott ő ifjúkora óta, magyar chauvinista ő!

Munkájának már bimbói fakadnak. Adja Isten, hogy gyümölcseinek érését is megérje.

Férgek, vakondok, rókák és varjak ellenében majd lesz neki egy erős védő eszköze: az önzetlen tiszta hazafiság!

Ilyenek a Bánffy Dezső hétköznapjai!

— **A kubai kérdés.** Moret gyarmatügyi miniszter felolvasta a minisztertanácsban a kubai helyzetre vonatkozó iratokat. Kiténik ezekből, hogy a munkaképes emberek, a kik munkát keresnek, már találtak alkalmazást a mezei munkáknál, de azok a kik elvesztették szerszámaikat, vagy azt a kis vagyonkájukat, a miből aratásig élhettek volna, segélyre vannak szorulva, a mi közigazgatási uton eszközölendő. Másrészt sok családi fő kivándorolt Mexikóba, hátrahagyván feleségeiket és gyermekeiket, akik nagy nyomorban van-

nak. Ennélfogva azt javasolja Moret, hogy nyissanak 3 milliónyi hitelt, hogy Blanco tábornoknak lenetővé tétessék, hogy a konzetrádók ellását biztosítsa, a munkaszerezést megkönnyítse és előleget adjon a mezőgazdáknak.

Sagasta miniszterelnök jelentést tett arról a tanácskozásról, a melyet kedden Woodford amerikai követtel tartott. A minisztertanács hosszasan tárgyalta ezt az ügyet és elhatározta, hogy tanácskozása eredményét a regenskirályné elé terjeszti.

— Változások a horvát kormányzásban.

Horvát kormánykörökben biztosra veszik, hogy Jaksics Nikodemus bárni tanácsos már legközelebb a vallásügyi osztály főnökévé fog kineveztetni. Hírlik továbbá, hogy Klein, igazságügyi osztályfőnök, a ki már 40 éve szolgál, legközelebb visszalép és Pliverics tanár lép a helyére.

Emlébeszéd

Domokos Lajos, Debreczen szab. kir. város város főbírája, a debreczeni ev. ref. egyház egykori fő s a kollegium helyi gondnokának a magyar nemzeti művelődés, Debreczen sz. kir. város és a hazai protestáns egyház és tanügy körül szerzett kiválóbb érdemeire.

A debreczeni joghallgatók körének felkérésére írta s a kör által 1898. évi február 19-én tartott Domokos-ünnepélyen felolvasta: **Kérészy Zoltán dr.** jogakad. tanár.

Ugy látszik, a volt főbíró, a hitbuzgó protestáns Domokos Lajos befolyásának tulajdonította a felsőbbbség azt, hogy a régi tisztújításkor a tisztviselők a hivatali esküt nem a róm. kath. templomban tették le. S hogy Domokosnak a főbírósból e miatt történt elejtése felett milyen elkeseredett volt a város hangulata, azt az 1778-ki tisztújítást követő napon az utcákon, még katolikusok házában is találhatók falragaszokra irt azon kesergő verses panasz tanúsítja, a melynek két első sora így hangzik:

„Gyászos időt élünk, nincs törvényi vezérünk, Mert biránk az okos, nem megy eől Domokos.”

Midőn II. József 1786-ban a közigazgatás és törvénykezés terén a latin helyébe hivatalos nyelvül a németet teszi, Domokos még ugyanazon évben, nemso-

kára a nyelvrendelet kiadása után, valam Bálintfi János nevű egyén feljelentése következtében állásától minden előzetes eljárás nélkül, több rendbeli be nem igazolt vádak alapján egyszerűen elmozdított. Cassáltatásának tulajdonképpeni oka az volt, hogy az ő befolyásának tulajdonított a városi tanács azon fejlesztése, hogy a felsőbb helyre intézendő jelentések már csak azért sem szerkeszthetők német nyelven, mivel ezen nyelvet a városi tisztviselők alaposan nem értik s ha ezek német nyelven való fogalmazásra kényszerítetnek, emiatt csakis a közigazgatás, a város ügyei fognak hátrányt szenvedni.

Domokosnak a cassáltatása tárgyában felsőbb helyről kelt rendeletek ellen beadott védelmére a cassatio utóbb fel-függesztéssé lett átváltoztatva, azonban dacára annak, hogy három éven át folyt még ellene a nyomozás és hogy az ellene emelt vádak beigazolást egyáltalában nem nyertek, absolutiója s állásáa való visszahelyezése még sem következett be. Ime, ez volt a kitünő tisztviselő, a városát harminczhat éven át hiven és lángoló lelkesedéssel, kitartó munkával szolgáló nagy férfiú sorsa, mert a magyar nyelv jogaiért, annak a közigazgatás hivatalos nyelvül teteleért küzdeni merészkedett!

De polgártársainak iránta való tisztelete és ragaszkodása a cassatio után nem hogy csökkent volna, sőt, ha lehet, még fokozódott. Az 1790/91-ik évi országgyűlésre a város egyik követül Domokos Lajost akarta felküldeni, azonban már ő Biharvármegye részéről ilyenül lett elválasztva; az ugyancsak 1790-ben tartott tisztújításkor pedig közakarattal óhajták főbírói állásába visszahelyezni, mit ő gondolatokban gazdag, remek stílusú levélben köszön meg, kijelenti azonban, hogy a felettes hatóságnak vele szemben tanusított eljárása és előhaladott korra miatt a felajánlott főbírói tisztséget el nem vállalhatja; de igéri, hogy városának és polgártársainak javát és érdekeit ott, a hol lehet, ezután is hiven munkálni fogja. Igéretét be is váltotta; a város ügyeiben életének kialakulásáig buzgón közreműködött s alig volt olyan fontosabb kérdés, a melyben Domokosnak tanácsa ki nem került, szava és tekintélye nem döntött volna.*) Valóban, „neki a népszerűség nemesek eszköz vala, melyet a közjó érdekében felhasználhatott, ő abban hosszú fáradságának legszebb mert megérdemelt jutalmát látta; s azon férfiú, ki érezé magában, hogy nem létezik hatalom, mely őt kitűzött céljától visszajeszthetné, bevallhatá, hogy a visszhang, melyet szavai találnak, a zajos helybenhagyás és kartársainak szeretete, mely ezerek ajkairól egy fölkiáltásban jelentkeznek, szívének jól esik“. (Br. Eötvös.)**

De ha ezen, köztisztviselői pályafutása köréből kiszakított főbb mozzanatok a városát hiven szolgáló kitünő polgár erényeit világítják meg: másfelől egyházi és tanügyi téren kifejtett munkálkodása a hazai protestantizmus és különösen a debreczeni református egyház és főiskola, a magyar kultúra e két egymással összeforrott tényezőjének történetében határozottan korszakalkotó hatású volt.

Már mint városi tisztviselő, élénk, előkelő részt vesz a debreczeni egyház és főiskola anyagi és szellemi ügyeinek intézésében. De ezek javára főbírói állásától való visszavonulása után érvényesíti kiváltképen tehetségét s munkálkodását, és pedig oly eredménnyel, mint előtte s utána még többi protestáns nagyjaink közül is kevesen. Mint országgyűlési kép-

* L. Szücs István: Sz. kir. Debreczen város történelme. Harmadik kötet. 800—835 lap.

** Emlébeszéd gróf Széchenyi István felett. Magyar írók és államférfiak. 145. lap.

sorjában költöztek el az enyéim, nőm, gyermekeim, apám, anyám; és mikor egymagamra maradtam az üres házban. . .

Mirevaló a dolgozás? Mire a reménykedés?

Amde az Ellenség hangja, a mit kívülem meg nem hall senki így szólott: — Remélj csak továbbra is!

III.

Belefáradtam az életbe . . .

Mint a vízbefuló, a ki — mint mondják — az alatt a néhány másodperc alatt míg a víz megfojtja, egyetlen szempillantással átfutja egész életét, végig tekint annak legesekelebb részletein s egyetlen egy lélekzéssel megérzi a sors izét egész utálatosságában, olyan hirtelen jutottam tudatára én is a magam s a mások iszonyatos voltának.

Igen, ennél az asztalnál, a mely fölött annyit görbedtem üde lélekkel, tiszta fővel, ennél az asztalnál aludt ki bennem a szent láng és az isteni szikra — mindaz amit meg nem látott még a világ s a miről magam se tudtam.

Én elgondolom most is, mint gázol-

tam könnyű vérral a gyalázatban, a mely im elborit, lábamtól homlokomig ér fel. Rájutok a hazugságokra, melyeket ártatlanságnak, a gyalázatosságokra, amelyeket naivitásnak néztek, a bűnökre, amelyeket meghazudtolt a mosolygásom. A könyvek oceánja, a mi értem omlott, olyan színű mint a vér, fülem meg zug a jajveszékelek és fenyegetések zajától.

És ha csak a gyalázat, ha csak annak tudata nyugtalanítá lelkemet, hogy büneimért mi büntetés sem ért! De nem ez, hanem az egész emberiség, a mely bűnös, képmutató és dicsőséges mégis. Te vagy az, barátom, fivérem; te, te vagy az, a kinek neve az ajkamon, képe a szívemben úgy hat rám, mint a tisztító, mint a megváltó lehelet. Te vagy az, örök Lelkifurdalás!

Eh! hát megyek a megváltásba, az önkényes halálba! Golyó a szívbe, vagy mérég. . . . Óh! csak élni ne kelljen tovább. . .

Am az Ellenség hangja, a mit kívülem senki meg nem hall, megszólalt: — Élj csak tovább is!

Fordította: Elek Artúr.

viselő, mint egyházkerületi jegyző, mint 1790 től 1803-ig, tehát élte fogytáig a debreczeni ref. egyháznak fő-, illetve mint akkor mondták, első (primarius) kurátura s a főiskolának helyi gondnoka, határozottan irányító, vezérlő szerepet visz a protestáns egyházi és iskolai közélet terén. Küzdelmének, tevékenységének eredményességét minden bizonyal előmozdítja az a körülmény, hogy oly időben fejté ki azt, amidőn az európaszerte megnyilatkozó reformszellemnek sugarai, habár még halványan és csak rövid időre, a magyar nemzeti és társadalmi élet terét is bevilágíták, midőn a hosszas politikai és vallási küzdelmek s a hűbéri intézmények által lekötött nemzeti életerő felébredésének első jelei kezdenek mutatkozni s ösztönzik a felvilágosultabbakat a nemzeti és kulturális haladás zászlójának bontogatására.

De, habár mint általában a nemzeti és társadalmi, úgy az egyházi élet terén is a haladási vágy éledni kezd, — ahhoz, hogy az elméket még csak homályos aspirációkként foglalkoztató, a kor, illetve az egyház szükségleteinek megfelelő reform-eszmék megvalósíthatók legyenek, nagy tehetségű, szilárd elhatározású kitűnő férfiakra volt szükség, kik az eszméket szabatosan formulázzák, s az ekképvonalazott reformprogramot megvalósítani, e czélból a küzdelmet bátran felvenni képesek legyenek.

Hála a Gondviselésnek, a magyar protestantizmusnak akadtak nagy fiai, kik megértve az idők jelét, nemcsak lángoló lelkesedéssel, de egyszersmind előrelátó bölcsességgel munkálkodtak egyrészt a protestáns egyház szabadságának külső, t. i. közjogi biztosítása, másrészt a szükséges belső szervezeti reformok megvalósítása érdekében. Ezen nagyjaink közé, kiknek fénkölt szelleme örök időkre fog világítani a késő nemzedékeknek, tartozik Domokos Lajos.

Az 1790/91-ik évi országgyűlés munkálataiban, mint Biharvármegye követe, lankadatlan buzgalommal vesz részt és miképen azt Debreczen sz. kir. város kitűnő történetírója, Szücs István megjegyzi, ez országgyűlés történetével tüzetesebben foglalkozók jól tudják, hogy az 1790/91. 26. törvényezikket, a protestáns vallás és egyházak szabadságának ezen első hatályos közjogi biztosítéka, ily alakban létrejöttét leginkább gr. Teleki József, Vay József és Domokos Lajos buzgóságának köszönheti.

S ha ettől kezdve Domokos nagy-szabású egyházi és tanügyi tevékenységét végig tekintjük, a meggyőződésben, az elvekhez való ragaszkodásban ugyanazt a szilárd következetességet, ugyanazt a törhetetlen akaraterőt látjuk nála mindvégig érvényesülni, mely a városi közügyek terén kifejtett működésének is jellemző ismérvét képezi. Igen, egy czéltudatos, következetes, minden ízében magyar és liberális, e mellett tiszta protestáns szellemű áthatott egyházi és tanügyi reformprogramot követ ő mindvégig, a melytől soha egy hajszálnyira nem tér el, amelyet kitűnő tehetségének összes erejével igyekszik diadalra juttatni.

(Folyt. köv.)

Szinügyi bizottság.*

A „Debreczeni Hirlap“ tegnapi számában felel, fenti czímen megjelent cikkemre L. ur, akinek köszönettel tartozván, mert abban, amit én bizonyítani akartam, hogy első rendű társulatnál nem feltét-

* Tegnapi számunkból helyszüke miatt kimaradt ezen cikkely, melyet közlünk ugyan, de szerzőjével nem értünk mindenben egyet, miért is bevárva ezen vita végét, elő fogjuk adni a magunk véleményét is

(Szerkesztő).

len szükségesség a koloratur énekesnő, — teljesen igazat ad.

Azon ajánlatát, hogy én beszéljem rá Komjáthyt, hogy a népszínház vezéresillagait szerződtesse ide, sajnálatomra nem fogadhatom el, mert én tisztelem a színügyi bizottság határozatát amely koloratur énekesnőt követel, tehát consequentia az lenne, hogy mivel azok nem ilyen genre-ü énekesnők vissza kellene őket utasítania, ennek a kellemetlenségnek pedig nem akarnám őket kitenni.

Hogy L. ur sohasem hallott Kállay Lujzáról, Kapossyról és Serfőzyről azt elhiszem, de hallott rólu Arad, Szeged, Buda, Temesvár, Pozsony, Pécs, Szabadka, ahol szerződve voltak, koruk azonban nem engedi meg, hogy az ország valamennyi színházzal bíró városát bejárták volna.

Viszont a fenti városok azon lakói, a kiket a szín ügy nem érdekel, vagy olvasni nem szoktak nem hallottak azokról az énekesnőkről, akiket L. ur oly fennen hangoztat, mert ezeknek a híruk viszont még nem hatott el azon városok mindegyikébe.

Annyit azonban biztosan tudok, hogy ezek az L. ur által tökéletlennek tartott énekesnők a legelőkelőbb igazgatóktól kaptak és kapnak évenként szerződési ajánlatokat, tehát kell, hogy ezek ismerjék őket, ami vigasztalóbb-vigasztalóbb lehet reájuk nézve, mint az, hogy L. ur becses ismerettségű körébe csak a legközelebbi multban juthattak.

Az idézett darabokat, mint Gasparone, Királyfogás, Czigánybáró, stb. szóval a koloratur pártival bíró operetteket természetes, hogy nem tudja kiosztani Komjáthy, de nem is akarja, mert van annyi tapasztalata és praktikus esze, hogy tudja miszerint énekelheti azokat még akkora vidéki koloratur énekesnő, hanem nagy nevű vendég lép fel bennük, üres marad a színház, mert ezek a darabok annyira le vannak játszva úgy Debreczenben, mint Szegeden vagy Kolozsvárt, sőt még Nyiregyházán is, hogy nem kíváncsi már velük szemben a közönség. Erre tanuim az ottani lapok és a direktorok pénztár könyvei.

Ami Komáromi Mariska urhölgy szerepléseit illeti, megszakította a fellépéseit azért mert operette és népszínmű szerepeit lejátszatta, njakat pedig most nem akart betanulni, mert April 1-től egész őszig családi okokból visszavonul a színpadtól.

Lássa L. ur a közönség a legjobb bíró, aki is érdektelenül, tiszta érzéséből kifolyólag pártol, kedvel és gyámolít valakit, már pedig ezt Debreczen nemes város művelt közönsége úgy Komjáthy igazgatóval, mint a fent említett énekesnőkkel megtette, mindenesetre amint látszik L. ur rengeteg bosszúságára ez azonban nem irányadó.

Amit L. ur a szegedi és kolozsvári színházak énekesnőiről mond, abban teljes mértékben osztozom vele, mert tisztelem, becsülöm mind a két művésznőt, és nagyon sajnálnám, ha ezikkeimből L. ur vagy bárki más egyebet akarna ki-magyarázni, hogy B. Ruzsinszky Ilona urhölgyért nem vetekednek úgy az igazgatók mint a mint megérdemlené, annak talán részben L. ur ön is az oka.

Ezzel a magam részéről az eszme-cserét befejezettnek jelentem ki, az egész-ből az a tanulság, hogy örvendetes dolog hogy a magyar színészet kérdésében ily élénk érdeklődés tapasztalható minden irányban és az egész tusa nem a személyek, hanem az elvek és nézetek harcának látszik lenni. Így mondtam meg én is a véleményem szerint igazat minden érdek nélkül, és ha ezt kell tennem akkor máskor sem maradok a kuliszák mögött,

hanem kilépek a színre és kérem L. urat, hogy ezen bátorságomat ne vegye rossz néven, mint én sem vettem rossz néven azt, hogy nézeteit ő is elmondotta.

F.

A közgyűlési teremből.

Debreczen, április 1.

Volt egy kevés vihar a teremben, de csakhamar lecsillapult. A függetlenségi párt néhány szónoka rögtönözött, de nem sokra mentek, meg nagy baj is volt az reszükéről, hogy Juhász Ignác, ki az összes törvényekkel s rendeletekkel szokott belépni a terembe, nem volt jelen.

Kevesebbszer is hallottuk a „méltóságos“ megszólítást, mert a másik szónok, Sz. Szabó László sem czifrázza úgy a beszédét, mint máskor szokta, mintha csak el akarna altatni.

A vihar a sajtótörvény megszorításáról szóló átiratnál tört ki. Minden nagyobb rázkódtatás nélkül keresztül ment.

Freund Jenő dr. beszélt a tanácsi javaslat ellen. Olyanforma indítványt is tett, hogy helyben is jó lenne egy cabinet noiret berendezni s a kényszer-fotografálást behozni, így aztán kész lenne a sajtószabadság.

Ezután jött csak a háboru. Két tűz közé szoritották a tanácsot. Egyik az 1848. megünneplése miatt, másik a kóroszlán elhelyezése dolgában.

A szónokok leginkább azt akarták a tanács szemére vetni, hogy a márcz. 15-iki ünnepségen nem volt ott. Pedig tudjuk, hogy nem így van.

Legjobban erősítette ezt Sz. Szabó László, kiről később kiderült, hogy ő nem volt ott, háza ablakából nézte. (Esküt is tett erre a főszámvevő).

Na de ez a kis incidens nem zavarta a szónokot. Beszélt ő tovább és szót ilyképen:

„Ha a tanács márczius 15-én így járt el, mint most, nem lett volna kifogása s nem szólal fel.“

Valaki az előtérben megkoczkáztatta erre a következő megjegyzést:

„Bizony kár, hogy nem így járt el a tanács, akkor nem hallottuk volna Szabó Lászlót beszélni.“

Nagy Zsigmond a kabátok után ítélte meg a hazafiságot. Azt mondta, hogy az egyszerű kabát alatt megmozdul a szív....

Ha Nagy Zsigmond után ítélt meg volna meg a városatyák között a hazafiságot én is. keveset találtam volna a közgyűlési teremben, mert majdnem mindnyájan finom fekete császár kabátban voltak.

Nagy esemény számba megy, hogy Koszorus Lajos bátyánk nem szólt egy szót sem, még azt sem indítványozta, hogy X. Y.-nak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak.

A fiát megválasztották adópénztári ellenőrnek.

— Gratulálok Lajos bátyám — szóltak az öregnek.

— Mikor lesz a bankett?

A gratulációt elfogadta Lajos bátyánk, de a banketről hallgatott, mint a sir.

A választásnál nagy volt a korteskedés. Feltűnt leginkább az, hogy egy és ugyanazon állásnál a főszámvevő és veje két különböző egyén mellett korteskedtek.

A vő erősebb volt, mert az ő jelöltje győzött.

Az is feltűnt, hogy Sz. Szabó László a tárgysorozat ezen pontjánál hallgatott, nem szólalt fel.

A dícsőségből Stáhl Géza főmérnöknek is kijutott.

A tárgysorozatban az ő resszortjába tartozó dologról két helyen volt szó. Mindkettőt elfogadták.

Mikor a színház átalakítását kezdték tárgyalni a függetlenségi pártiak tömegesen vonultak ki a teremből.

A polgármester ellenezte a tervbe vett átalakítást, mondott is hatásos beszédet s nagyon ügyesen kis pikantériát is kevert beszédébe.

A legjaváról a kőoroszlánról majd elfeledkeztem. Pedig ez sok vitát provokált. Szegény állat, még most sem hagyják pihenni.

Nekem van egy jó ajánlatom s ha elfogadják, nem okoz többé főfájást senkinek a kőoroszlán.

Hagyják meg mostani helyén a kőoroszlánt.

En is oroslán lennék. Fizet a város nekem 1000—1000 frtot, leengedem magam mintázatni. Egyik emlékoszlopot állítsák fel a honvéd temetőbe, másikat a kollegium udvarán. — Azt hiszem olesó ajánlat.

Egytől félek csak. Ha az én szobormintázatom állana a honvédtemetőben, kevesebb ember látogatná azt, mint most, de hogy Juhász Ignác, Sz. Szabó László gyakorta kilátogatnának hozzám, az bizonyos.

Pedig kellemetlen találkozás lenne.
Oroszlán.

SZÍNHÁZ.

* **A Sabinnők elrablása.** Kevesen voltak tegnap este a színházban, pedig a gördülékeny, összevágó előadás meg Schöntan kitünő bohózata nagyobb közönséget is megérdemelt volna. Olyan kedély, jókedv rég nem uralta a nézőteret. Nem is esoda. Hiszen a darab maga rendkívül mulattató s társulatunk legjava erői működtek közre. Kiss Irén, kitől már megszoktuk a művészi játékot, ezuttal is oly pompás alakítást produkált, melyért föltétlen dicséret illeti. Az ő szakácsné-szobaleány alakítása szinte utólérhetlen. Szathmáry Árpád Rettegi Fridolinban csillogtatta művészetét. Fenyéry Mór a tanár szerepéből igazi kabinet alakot állított elének. A sikerült ensemblehez hozzájárultak még ügyes játékokkal Halmy Margit, F. Csigaházy Etel, Vidor és Tanay. Utóbbi több ízben nyílt színen is lámpák elé hívták. (1.)

* **Othello mint nyárspolgár.** Egy velenzei kolostor levéltárában igen érdekes okiratra bukkantak a napokban; a poros sárga füzet Kandia velenzei füzetének 1542-ben megírott naplója, amelyben több helyütt Shakespere tragédiájának hősről, az élő Othellóról is szó esik. A napló írója személyesen ismerte a hős szerecsent s meglehetősen részletesen mondja el élete sorát, leírja bevonulását a dogék városába, katonai pályafutását, házasságát, Cyprusba utazását, azután meg élete végét. Annyi bizonyos, hogy maga Shakespere sem ismerne a kandiai követ leírásából tragédiája hősré. A mi Desdemonát illeti, róla se feledkezik meg a naplóíró. A lehető legridegebben szétszaggatja az illúzió fátyolát azzal a kijelentésével, hogy Desdemona férjénél jóval később halt meg. Ha sokáig kutat még az emberiség, utóvégre kiséül valami régi írásból, hogy maga Desdemona fojtotta meg urát.

Társas kirándulás Konstantinápolyba.

— A városi dalárda a szultán fővárosában. —
Debreczen, április 1.

A városi dalárda, a mely a múlt évben a Délvidéken és a szerbek fővárosában aratott dicsőséget a magyar dalnak

diadalmas lobogóját, május havában a törökök világszép fővárosában bontja ki, ahol szeretik és mindig szívesen látják a magyart és bizonyára gyönyörűséggel hallgatják a mi nótáinkat, amelyeket szívhez szólóbban a debreczeni városi dalárdánál senkisésem dalolhat el.

A midőn örömmel ujságoljuk, hogy most már befejezett tény, hogy dalárdánk Konstantinápolyba utazik, lehetetlen, hogy ki ne fejezzük a legmelegebb elismerésünket a dalárda agilis vezetőségének, de legfőképp nagyérdemű elnökének Márk Endrének, akinek az elnöksége a városi dalárda fénykorát jelenti.

A dalárdánk, amerre csak megfordult rokonszenvet és tiszteletet keltett Debreczen iránt, nemcsak művészi énekével, hanem azzal az igazáncsi férfias, magyar szellemmel, mely átlengi ezt az olyan örvendetesen kifejlődött intézményünket.

A dalárda konstantinápolyi kirándulása iránt nagy érdeklődés nyilvánul városszerte. Az utazási költség aránylag kevésbe kerül. Magánember, ha szóló utazik, ennyiért nem állíthatná ki a költséget és nem volna módjában azon szórakozásokat és kényelmeket élvezni, amelyekben így fog részesülni. A dalárda elnökségétől a kirándulásra vonatkozó hivatalos prospektus a következő:

Társas kirándulás Konstantinápolyba.

A debreczeni daleylet május hó második felében testületileg elutazik Konstantinápolyba s visszajövet Szófiába mind a két helyen jótékony célra hangversenyeket fog tartani. Az utazó társaság létszámát a működő tagokkal együtt kétszázban állapítottuk meg.

A kirándulásban az egyesület tiszteletbeli, alapító s pártoló tagjai s hozzátartozók vehetnek részt, a kik az egyesületnek még nem tagjai s részt akarnak az utban venni, a jelentkezéssel egyidejűleg beiratkozni kötelesek.

Az utirány következő:

Debreczen—Temesváron át, Bázsiás különvonaton Baziástól hajón le a festői Al-Dunán, Rustsuk—Csernavodába, onnan vasuton Konstanczba (küsztenjébe Konstanczból a Feketetengeren hajón Konstantinápolyba. Ott tartózkodás négy napig. Konstantinápolyból külön vonaton Szófiába, ott egy napi tartózkodás.

Szófiából: Belgrád-, Zimonyon át külön vonaton hazautazás Debreczenbe.

Konstantinápolyban a társaság elsőrendű Hotelben nyer elszállásolást és étkezést, részt vehet a remek kirándulásokban, kocsik, hajók s más közlekedési eszközök rendelkezésre állanak, úgy hogy Konstantinápolyban egy fillért sem kell költenie senkinek, mindent a vállalkozó tartozik fedezni.

Az utazási költség a konstantinápolyi négy napi tartózkodással összesen 160 forintba fog kerülni.

A résztvevők tartoznak a jelentkezés alkalmával 10 azaz tíz forintot előlegként lefizetni, ezen összeg a 160 forintba be fog tudatni, ezenfelül fizetnek fejenként egy forint rendezői díjat.

Jelentkezhetni Krasznay Ferenc egyesületi titkárnál.

Az egész ut 12 napot vesz igénybe.

Az elnökség.

VIDÉK.

Takarékpénztár Földesen. A belügyminiszter megadta az engedélyt Földes községnek a közbirtokossági takarékpénztár alapításához. Az új pénztárat nagy tőkével kezdteti meg működését. Mert az alaptőkét kilenczven ezer forint értékű regalé kártalanítási kötvény és harmincz ezer forint ugynevezett államkölcsön, tehát összesen százhusz ezer forint képezi, amely az ottani közbirtokosság tulajdonát képezi. Az alapszabálytervezetet hétfőn tartott közgyűlésében egyhangulag elfogadta a közbirtokosság s megalakította a felülvizsgáló-bizottságot is, amelynek tagjai: Nagy Antal tanító, Sz. Biró Imre, Kovács Mihály, Pércsi Zsigmond, Török Bálint. Nagy Miklós és Szabó Géza birtokosok. A takarékpénztár jövedelmei ezentul is az említett két tőke kamatai, a község közigazgatási költségeinek fedezésére, két év. ref. fötanítói állomásnak már korábban megajánlott fizetésére, a község kulturális, egyházi, emberbaráti és gazdasági intézményeinek istápolása fordítatnak. Gondoskodik az alapszabály tartalék-tőke gyarapításáról is, — amely egyelőre hatvanezer forintig növelendő. Az új pénztáratnak szép jövőt jósolnak. Vezérigazgatója Csapó István földbirtokos, megyei bizottsági tag lesz.

NAPI HIREK.

DEBRECZENI ELLENŐR

1898. április 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Április hóra	1 frt — kr.
„ 1-től május 31-ig	1 „ 67 „
„ „ június 30-ig	2 „ 50 „
„ „ decz. 31-ig	7 „ 50 „

Kérjük azon t. cz előfizetőinket, kiknek előfizetése márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése önnakadást szenvedjen.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hátfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattárfeltek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Étthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a fellek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatartás. A közügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden elészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Jön a fecske meg a gólya.

Dél-Európából jelentik, hogy a tavasz legbiztosabb hírnöke: a fecske és gólya átjött már az Oceánon messzi Afrikából, hol a telet töltötte s így néhány nap múlva már hozzánk is megérkezik, ha ugyan az előre-küldött futárok vissza nem szállnak Dél-Európába.

Mert csodálatos, de úgy van, hogy mikor ez a vándorsereg átér az Oceánon: előfutárokat küldenek Közép-Európa, míg a többi az enyhe klímájú déli vidékeken pihen ki a tenger fölötti utazás fáradalmait. Rendszeresen 6-7 napig tart ez a pihenés s ha e közben az előfutárok vissza nem térnek: a madár sereg a magasba száll és vígan csioseregve tér vissza országokon át a tavaly elhagyott helyekre.

De az is megtörténik, hogy az előfutárok időközben visszatérnek, a mi azt jelenti, hogy a régi fészkek fölött még hűvös szél sivit s az igazi tavasz még nem érkezett oda. Ilyenkor megtoldják még néhány nappal a délafrikai sejour-t s csak később kelnek utra.

A tapasztalás szerint rendszeresen márcz. 30. és április 2. között napokon köszöntenek be előbb a fecskék, utánuk pedig a gólyák.

És megkezdik megint a csicsérgést hajnaltól napestig az eresz alatt s a karsu, aczélkék tollu kis madarak hűségesen visszatérve a tavalyi helyre, nagy gonddal újra hozzálátanak a fészkekrakáshoz, melyet valóságos műérzéssel készítenek agyagból és sárból. A fészkekbe oldalt kis kerek nyílást vezetnek, belsejét pedig tollal és pihével rakják ki puhára. S a fészkek elkészül nemsokára 5-6 hófehér kis tojás terem benne, melyeket tizenhárom nap alatt az anyafecské költ ki, miközben a him szorgalmasan szedegeti a picziny esőrével az enniválót.

Mikor pedig a gyámoltalan, csupasz kicsinyek napvilágot látnak, a fecské pár legnagyobb gonddal és szeretettel ápolja azokat. Ez az oka, hogy minden ország népe a legnagyobb gyöngédséggel van a fecskék iránt. És ugyanilyen, szinte babonás oltalomban részesül a gólya is, a mely pedig már kevésbé érdemli meg, mert még a véresnél is veszedelmesebb ragadozó madár. A gólyamadár ugyanis nemcsak békával, gyikkal vagy kigyóval táplálkozik, hanem gyakran az apró vadakban is nagy kárt tesz. Tavasszal sokszor láthatni, a mint a friss vetésben, vagy lóherében méltóságteljesen sétál, majd pedig hirtelen, néhány ügyetlen ugrással elkap valamit, a mi se nem béka, se nem gyík, hanem fiatal nyul. De azért a falusi vadász a világot sem fogja rá fegyvert, mert már ez így szokás, hogy a fecskét és a gólyát senki meg ne bántsa.

A falu népe mindakettőt Isten madarának tartja s a fészket pusztító gyermekeket azzal nasztják, hogy arra a portára, a hol akár a fecske, akár a gólyafészket megbolygatják, a legkisebb büntetés az, ha esti fejéskor tej helyett vért ad a tehén. De viszont Isten áldásának tekintik azt, ha valamelyik portán a fecske vagy gólya fészket rak, mert a néphit szerint mindig szerencsét hoz a házhoz. S azért sereggestül lesik ilyenkor a falusi gyerekek a fecske és a gólya megérkezését.

— **Személyi hír.** Kiss József, a jeles költő Debreczenben időzött egy napig. Megfordult Tóth András szobrász műtermében és elragadtatással nézte a debreczeni művész alkotásait. — A költő meglátogatta még Széll Farkas táblai tanácselnököt és K. Tóth Kálmánt, a költő-papot.

— **A husvét és a diákok.** Röpül az idő; még csak alig hagytuk hátunk mögött karácsony szent ünnepét, ime, már itt a

husvét. A nagybőjt, mintha csak a szellő fujta volna el, hamarosan véget ért. A husvét előhírnöke a diákok nagy napja: az értesítők kiosztása. E hét végén jár le a második időszak s a tanári szobákban most tartják a konferenciákat. Hogy milyen lesz a diákok husvét-i piros tojása, az a jövő és a tanárok titka.

— **A budapest-nagyvárad-i telefonhálózat.** Most már kétségtelen, hogy a budapest-nagyvárad-i országos telefonhálózat kiépítéséhez még ez évben okvetlenül hozzáfognak. Az erre vonatkozó előmunkálatok, mint illetékes helyről értesülünk, már teljesen kész vannak a kereskedelemügyi miniszteriumban. Hír szerint ezt a telefonhálózatot Kolozsváron át ki fogják építeni egészen Brassóig és így Erdély tulsó végéig vezet majd az ország leghosszabb telefonhálózata.

— **A debreczeni izraelita nőegylet részvéte.** Bischitz Dávidné halála országos részvétet keltett. A ritka humánus lelkületű és áldott emlékezetű urnő halála fölött a debreczeni izraelita nőegylet a következő sorokban fejezte ki részvétét:

Izraelita nőegylet

Budapest.

A jótékonyág geniusának elvesztése feletti fájdalomunkban őszinte részvétet osztozunk.

A debreczeni izraelita nőegylet nevében:

Dr. Balkányi Miklósné,
elnök.

— **Szabályrendelet a városi birtokváltási díjszedéséről.** A belügyminiszter a város birtokváltási díjszedésére alkotott szabályrendeletet *nem hagyta jóvá*, hanem utasította a tanácsot, hogy a törvénynek ide vonatkozó rendelkezéseinek szem előtt tartásával ezen szabályzatot pótolja.

— **Kreith Béla gróf levele.** Kreith Béla gróf a következő levelet intézte lapunk szerkesztőségéhez:

Tekintetes Szerkesztőség!

Egyik debreczeni lap tévesen azon hírt közölte, hogy én 48-as muzeumomat Debreczen városának eladni szándékozom.

E hír a valóságnak nem felel meg mert én nem eladni, hanem odaajándékozni akarom 100.000 forintot is megérő muzeum gyűjteményét oly feltétel mellett, hogy Debreczen városa tegyen le 20000 frt alapítványt, melynek kamatait annak idejében Kossuth Lajos nővéreinek egyenes utódai élveznék. Az alapítvány Kreith Béla és neje nevét viselne.

Ez a valóság! miért is kérem a tek. Szerkesztőséget, sziveskedjék becses lapja közelebbi számában a fent említett téves hírt rektifikálni.

Én muzeumomat azért szándékozom Debreczen városának adni, mert Debreczen volt szabadságharcunk dicső napjaiban Magyarország tulajdonképeni fővárosa, továbbá, mert az az óhajom, hogy a szabadságharc emlékei és ereklyéi állandóan fennmaradjanak és láthatók legyenek.

Budapest, 1898. márcz. 31.

szolgálatra kész hive
gr. Kreith Béla.

— **Telepítés Biharmegyében.** A közgazdasági harez megakadályozása csak úgy lesz lehetséges, ha arra törekedünk, hogy a kisbirtokosság minél erősebb legyen és gyarapodjék. A kisbirtokosság vagyonsodása az általános jólét előfeltétele. Ezért nagyon helyes dolog, hogy a kormány a jövőben az okszerű telepítésekre gondot fordít. Most is, mint értesülünk, Biharmegyében akar telepíteni Cruy-Chanal grófnak Siter község határában

fekvő 3400 holdas erdős birtokán. A birtokos gróf hajlandó is átengedni a telepítésre igen alkalmas birtokot állami kézbe, mely a telepesek ügyét rendezné. A telepítés tervét, valamint a birtok állapotát körülíró memorandum fel is terjesztetett a miniszteriumhoz. A memorandum szerint 100 család lenne letelepítendő egyenkint 21 holddal és 25 évi törlesztéssel. Az erdőrészt kiirtott fái ára a törlesztés céljaira szolgálna. A telepítésre külön községet képezne s a telepesek háziépítésre anyagot és pénzt kapnak. A helyszíni szemle Juhász és Kiss leküldött miniszteri tanácsosok jelenlétében meg is történt s az erdőbecslés Oszterlam Ármir. erdőfelügyelő vezetése alatt folyik. A dologban egy kissé komplikációt okozott azon körülmény, hogy néhány békésmegyei gazda nagy számú társai nevében késznek nyilatkozott a birtokos gróf előtt a birtok vételárát letenni, azonban az állam és a birtokos közti alkudozások már oly előre haladt stadiumban vannak, hogy a visszalépés nehézségekre ütköznék.

— **Ösmeretlen holttest.** K.-Szt.-Márton község határában egy 50-60 év körüli férfi hulláját fogták ki a Dunából. Fehérneműjében K. L. monogram van varrva s egy Debreczenből érkezett, János aláírású levelet is találtak zsebében. Az ottani főszolgabírósg átirt a rendőrséghez, nyomozná ki az ösmeretlen férfi kilétét.

— **Százhuszmillió amerikai örökség.** Nagyváradról szenzációs örökségi hírt közölnek velünk táviratilag. Carlotti Zucia, buenos ayresi közjegyző, tudatta a magyar hatóságokkal, hogy ott egy Smith János nevű gyáros halt meg, aki százhuszmilliónyi vagyonát magyarországi rokonaira hagyta. Smith rokonai a Nagyvárad melletti Ujpalotán laknak és rokonosságukat igazolni tudják. Ügyük vitelével megbízták dr. Dési Géza nagyvárad-i ügyvédet, aki már meg is indította az eljárást az örökség kiadása végett.

— **Pofon parancssóra.** Jókendvében volt tegnap délután Szücs Mihály hentes. A jókendvhez hiányzott a duhajkodás. — Neki nem volt semmi kedves, ki keresett egy embert s ezt használta fel arra, hogy gyönyörködjék, mint teljesíti az ő parancsát Kovács László, kit tervének véghezvitelére kizsemelt.

— Üsd pofon Nagy Józsefet, szólt stentori hangon Szücs.

Kovács engedelmeskedett s kétszer úgy ütötte arezul a mellette álló mit sem sejtő Nagy Józsefet, hogy az elterült a földön. A pofozkodásnak az lett a vége, hogy a II. ker. kapitányság Kovácsot hóstettéért két napra hűvösre tette.

— **Billog a levélen.** Tegnap délelőtt a postahivatalba beállított egy atyafi.

— Adjon egy billogot — mondja.

— Milyet?

— Erra a levélre la!

— Itt van, fogja!

— Ragassza is rá — mond az atyafi.

— Ragassza rá kend.

— Én még soh'se próbáltam.

— Hát próbálja most. Nyalja kend meg, aztán üsse a levélre.

Az atyafi ünnepélyesen a mutató és a hüvelyk-ujja közé fogja a bélyeg végét és a nyelvére illeszti. Szól később.

— Ez a kérem, fölragadt.

— No, mi, hová?

— A billog a szám pallására.

— Vegye le kend.

Az atyafi kapaszkodik a nyelvével, forgatja hozzá mindkét szemét. Egész beleversedik, de minden kísérlet megghiusul. Végre aztán nagyot rivall:

— E mán lenn van, kérem — mondja

büszkén — adjék egy másikat . . .

x **A Pénzügyi Utmutató** hiteles sorsolási szakközöny, naponként kapható lapunk kiadóhivatalában és Mendelovits Lajos tőzsdéjében. Ára 3 kr. A Lendvay Sándor által szerkesztett „Pénzügyi Utmutató“-t a nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur 1888. évi 32,495. számú körrendeletével mint hiteles sorsolási lapot és teljesen megbízható szakközönnyt, az összes törvényhatóságok pártoló figyelmébe, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter ur 1889. évi 341. sz. határozatával, mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közönnyt a pénzügyi tisztviselők figyelmébe és a nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 1892. év 11,043. sz. rendeletével a hazai közforgalmu vasutak figyelmébe ajánlotta.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Véres zendülés.

Nagybecskerek, márczius 31. Gróf Csekonics Endre uradalmában az igazolvány nélküli munkásokat nem fogadták fel. A tömeg fenyegetőzésre három esendő lövéssel felelt, mire négy ember holtan rogyott össze. A lázadók a községi jegyzőt magokkal huzolták, a tanító meg a segédjegyzőt nagy nehezen tudott megmenekülni. A szomszéd községekből tömérdeken sietnek a lázongók segítségére. Az alispán minden izgatott községbe huzárságot küldött.

Fegyelmi ügy egy polgármester ellen.

Esztergom, ápril 1. Malatin Lajos polgármester ellen fegyelmi vizsgálatot indítottak, mert állítólag egy féltől 20 frt pénzt fogadott el.

Jókai Mór egészséges.

Budapest, ápril 1. Jókai Mór, akinek betegségéről hírt adtunk, mint örömmel értesülünk, teljesen felgyógyult és ma már orvosa Demjanovich dr. tanácsára sétát tett a szép tavaszi napon. Jókai, holnap részt fog venni a főrendiház ülésén.

Kossuth gyalázoí.

Budapest, ápril 1. Zimándy Ignác török-bálinti néppárti hecezkáplán ellen aki egy Bécsben megjelent röpiratában Kossuth Lajost a legbecstelenebb rágalmakkal illette, általános a felháborodás. Mint értesülünk, a fővárosi közönségnek Török-Bálinton nyaralni szokott részében mozgalom indult meg, melynek folyamán meg akarnak állapodni abban, hogy mindaddig nem mennek Török Bálintra nyaralni míg a közönségnek ezen plébánosa ott marad, Zimándy a jól kiérdemelt megvetés elől Ausztriába szándékozik menekülni.

Orfeum-hölgyből grófné.

— Debreczeni leány szerencséje. —

Debreczen, április 1.

Molnár Annáról, az orfeumi élet sivatagába tévedt szépséges debreczeni leányról van szó. Molnár Anna, családi nevén Wenninger (az atyja a Bika szállónak volt bérlője sok év előtt) a múlt nyáron Debreczenben Angelotti orfeumának pódiumán aratta a babérokat.

Erről a hölgyről most az a hír, hogy komolyan beleszeretett egy osztrák főúr, akire most a legnagyobb kitüntetés vár a királyi kegyből. A közel jövőben az oltárhoz akarja vezetni.

Ez az eset is csak azt bizonyítja, hogy a szerelem nem ismer rangot. Megmondták ezt a lyriai költők régen és ráérvel ez állításra az élet is. Herceg

nők szökdösnek ezigány primásokkal, festőkkel, kocsisokkal és ulánus kapitányokkal vegyest.

Ugy beszélnek, hogy a múlt vasárnap már ki is hirdették az új frigykötést, mely a császárvárosban érthető feltűnést keltett.

Ha igaz a hír, pedig nem sok okunk van kételkedni benne, úgy most a szerelem ismét diadalmaskodott a hercegi koronák fénye felett.

Az esetről különben a következőket írja tudósítónk:

Molnár Anna ismert magyar énekesnő hosszabb ideig volt tagja Budapesten a „Folie Caprice“ orfeumtársulatnak, ahol szép alakjával, szépségével és arany-szőke hajával keltett állandóan feltűnést. A főváros mulatni szerető aranyifjúságát nem egy zajos est emléke fűzi a szép énekesnőhöz.

Az énekesnőbe beleszeretett egy osztrák gróf, aki a telet a magyar fővárosban töltötte.

Tovább mint egy hónapig rendesen és minden este ott volt látható az előkelő s kellemes megjelenésű fiatal főúr az orpheumi páholyban, míg Molnár Anna lelkesen, nagy ambícióval dalolta az ő sikamlós koupléit kissé megviselt hangján.

Az előadások végén rendszeres együtt vacsoráltak.

Elég az hozzá, hogy megkérte az egykori orpheum-diva kezét, kijelentvén annak családjá előtt, hogy az ő szándéka „tisztességes és komoly.“

A mesaliansok száma tehát aligha több nem lesz egygyel, a magyar-orpheumi muza pedig elveszti egyik csillagát.

A legérdekesebb a dologban, hogy a lapok szerint ő Felsőge a király jubileuma alkalmával a szerelmi regény egyik hőst, a fiatal osztrák grófot, aki egy nagy majoratusnak az ura, hercegi ranggal szándékozott kitüntetni.

Szerencsések.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 31.

Az osztálysorsjáték mai folytatélagos huzásán már csak ezer nyeremény-számot huztak ki rendkívül csekély számú közönség jelenlétében.

A mai huzás nagyobb nyereményei a következők:

10.000	koronát nyert:	89418.
5000	koronát nyertek:	5681 48343
2000	koronát nyertek:	2852 83525
49826	40703 1534	71679 39158 35104
86251	72206 9777	50664 13152 69745
44506	47253 17760.	
1000	koronát nyertek:	5655 45367
3669	38644 39842	5410 23703 25301
71334	52916 10217	30713 82385 26166
79989.		
500	koronát nyertek:	69928 83806
51795	77062 96453	6544 2668 69557
14681	73784 43400	73555 64400 2831
80732	19107 19022	88065 84573 72606
29337	21347 54411	40888 66179 51413
38410	4086 87395	24992 72439 62386
72323	48063 47749	13199 11763 71546
38438	82098 63988	19339.

CSARNOK.

Lakodalom után.

— Olasz novella. —

Irta: Neera. 21.

— Folytatás. —

Mártha hősie elhatározásra jutott. Férje ölébe ült, átkarolta és a fülébe sugta:

— Mondd, vajjon szeretted őt?

Albert zavarba jött, olyan helyzetben volt, amelyből csak egy természetével meg nem férő érzelmömlengéssel szabadulhatott volna. Egy forró csók mindent rendbe hozott volna.

— Mit törődöl a multtal?

— Feltékeny vagyok a multa, tudod, suttogta Mártha, szeretném ha soha mást nem szeretnél volna.

Albert kibontakozott neje karjaiból.

— Azon most nem lehet változtatni. Ez olyan felelet volt, a minőt Apollóniától lehetett volna várni, egy hideg, okos válasz, mely nem ringathatott el édes csalódásba.

Mártha felegyenesedett.

— Meghalt?

— Nem hiszem, mióta innen elment, nem hallottam a hírét.

— Nem ígértél neki házasságot.

— Nem soha.

— Mondd meg a valót, fiam.

— Mit mondjak?

Mártha zavartan dadogta.

— Vajjon te nagyon — nagyon szeretted-e őt és vajjon ő is.

— Nem tudom, hogy ő nagyon szeretted-e?

Mártha félbeszakította.

— Oh abban nem lehet kételkedni e levelek olvasása után.

Albert kaczagott.

— A levelek. Ilyen az asszonyok szerelme. Csupa frázis. A mi engem illet, hát nekem tetszett.

— Több semmi?

Ez úgy hiszem, elég. De ő nagyon romantikus volt, szöktetésről meg méreg-ről álmodozott. Ha elvettem volna, boldogtalan lennék.

— Szép volt?

— Csinos.

— Szőke, vagy barna?

— Barna.

— Nagy?

— Elég nagy.

— Telt idomu?

— Nem tudom, nem emlékszem.

— Karesu volt?

— Édes lelkem, hisz te egész szeméyleirást akarsz. Becsületesemre, egész életemben nem gondoltam rá annyit, mint te ebben az öt percében.

— Ez annyit jelent, hogy te nem szeretted úgy, mint ő téged.

— Az lehet, vigasztalódj és égesd el Isten nevében azokat a leveleket.

Akár szerette Albert azt a nőt, akár nem, tény az, hogy forró csókokat cseréltek. Ha szerelemből eredtek e csókok, mért mentek oly gyorsan feledésbe? Ha nem eredtek szerelemből, minek adattak.

Az asztal alatt lassan izekre tépte a papirokat, összeszedte és kiment a konyhába, miután egy gyengéd csókot nyomott férje arcára.

*

Márthának igen vonzó arca volt. Elefántesont halványságát néha rejtett láng aranyáryalata váltotta fel. Homloka körül ragyogó gesztenyeszínű hajkeret sötétlett, melyen sötét aranyzikkák játszadoztak s két nagy esonthajtű fogta össze a dus hajzatot. Ritkán mosolyra nyíló ajkai titkos bú kifejezését adták arcának, büszke nyaka és gyenge körvonala keble egy ifju Hebe klasszikus szobraitra emlékeztettek.

Világos ruha volt rajta, mely a gerliczék tollazatára és a fákat ősszel borító sárgásfehér porra emlékeztetett és melynek nyakkivágását, szélét és ujjait finom rózsaszínű pántok ékítették.

— Orianinénak ma jó napja van, gondolta magában a doktor, midőn körültekintve: tekintete végre a vele szemben ülő fiatal asszonyom nyugodott meg. Ma határozottan szép.

Tonió lakodalmán volt ez. Orianiék, Merelliék, a polgármester, a doktor, mind ott voltak.

Tonió nővérei is megjöttek, két szőke nő, kik közül az egyik férjénél volt már. Erősen hajporozott, falusi kaczerkodó nők.

Az ebéd, melynek készítésénél a doktor tanácsos és tettel segédkezett, kitűnőnek ígérkezett.

— Uraim és hölgyeim, szolt a doktor, nyakába kötve az asztalkendőt, valóságos áhitatra szólítom fel önöket az Isten adományaival dusan megrakott asztalnál. Együnk, mert az evés az egyetlen való e földön.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A debreczeni kereskedelmi- és Iparkamara értesítései.

A nagyváradi m. kir. posta és távirda igazgatóság tudatja, miszerint Szabolcs vármegye Ramocsaháza községében f. évi április 1-én fel- és leadási szolgálattal működő nem kincstári postahivatal lép életbe, mely összeköttetését a demecseri postahivatallal naponként közlekedő gyalogküldőncz-járat útján fogja kapni.

A ramocsaházi postahivatal kézbesítési kerületébe Ibrony és Kéres községek, Buzsá, Félégyháza és Kéres majorok osztatnak be.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899. és a következő években szükségletű váltótálpfák szállítása tekintetéből f. évi április 21-diki lejáratával nyilvános árlejtést hirdet, melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

Az 1899. évben szükségeltetik: 150.000 darab 270 cm. hosszú elsőrangú, 280000 drb. 250 cm. hosszú elsőrangú, 190.000 drb. 220 cm. hosszú másodrangú és mintegy 7000 köbméter váltó- és külön talpa.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur tudatja, miszerint a földmivelésügyi magy. kir. miniszterium a tejkereskedők, sajtgyárosok stb. részére a tejvegyelemzési árakat a kassai kereskedelmi és iparkamara kérelme folytán a következő összegekre szállította:

Tejvizsgálat (fajsúly, zsirszilárdmaradék és hamu megvizsgálása):	2 frt.
Tejnek zsirtartalom és fajsúlyra való megvizsgálása:	1 "
utóbbi 25 vizsgálat	20 "
" 50 "	35 "
" 100 "	60 "

előre fizetve.

Tejvizsgálatra a következő állomások vannak berendezve:

Országos magyar kir. kémiai intézet, magyaróvári, keszthelyi, kassai, debreczeni és pozsonyi vegykereskedelmi állomások, a kolozsvári m. kir. Ferencz József tudományegyetem.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a f. évi augusztus 1-től következő 3 évre szükségletű szolgálati ruhák készítésének és szállításának biztosítása céljából f. évi április 28-diki lejáratával nyilvános árlejtést tart, melyre a feltételek az igazgatóság anyag és leltár-beszerezési szakosztályánál vagy kamaránknál megtekinthetők.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur tudatja, miszerint Spanyolországban a buzabeviteli vám 6 pesetára, a buzaliszt beviteli váma pedig 10 pesetára szállított le, mindig — míg az ottani piaci-ár 27 pesetánál magasabb

Kereskedelmi és iparkamara.

Debreczeni piacz.

Márcz. 29. — heti vásár.

Gabonavásár.

Busa, piacra hozatott 3600 kgr. I. rendű 12.60, II r. 12.50, III r. 12.40.

Rozs, piacra hozatott 2100 kgr. I. rendű 8.50, II r. 8.40, III r. 8.30.

Kétszeres, piacra hozatott 2400 kgr. I. rendű 11.00, II. r. 10.90, III r. 10.80.

Árpa, piacra hozatott 3500 kgr. I. rendű 6.60, II r. 6.50, III r. 6.40.

Zab, piacra hozatott 3200 kgr. I. rendű 7.00, II r. 6.90, III r. 6.80.

Tengeri, piacra hozatott 5800 kgr. 6-tengeri I. rendű 5.50, II. r. 5.40. III. r. 5.30, új tengeri 5.00—4.50.

Köles I. r. 5.00.

Köleskása — — — — —

Burgonya — — — — —

Piaci árucikkpek:

Kilonként: **Árpa** 16—34 kr. aszaltszilva 32 kr., asztali dara 18—22 kr. burgonya 3 kr., borsó szépebbé 16 kr., szat. mári 16 kr., bab fehér 10 kr., sárga 10 kr. disznó-zsír 60—64, ezukor 46—48, irós-vaj — kr., köleskása 15 kr., lenese szatmári 26, szépebbé 30 kr., liszt Nr. O. 21¹/₂ Nr. 1—20 kr., Nr. 2. 20 kr., Nr. 3. 19¹/₄ kr., Nr. 4. 19 kr., Nr. 5. 17 kr., Nr. 6. 18 kr., Nr. 7. 17 kr. olvasztott vaj — kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 22 kr., szalonna sós 68 kr., sótlan 60 kr., kávé — frt — kr.

100 kilonként: Bab fehér 8—12 bab sárga 8—12 burgonya 2.00, só darabos 10.80, só darált 11.00, d. zsir 62—63 frt, széna I. rendű 1.80, II. r. 1.60, III. r. 1.—, szalma I. r. 60 frt. II. r. 40, szalonna sós 50—52 frt, szalonna sótlan — frt, háj 58—60 frt, juh turó —, szappan — frt, aszalt szilva — frt, borsó — frt, lenese — frt. rizs — frt, pirszen 2.00, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén —, árpa 1.50.

Állatvásár.

Ló felhajtott 700 db., elkelt 570 db. Marha felhajtott 1000 db., elkelt 860 db. Bika felhajtott — db., eladott —. Sertés felhajtott 285 db., elkelt 2300 db. Sovány —12 hónapos 25—30 frt. egy éves—másfél éves 40—55 frt. Másfél éves—kétéves — frt. Öreg sovány — frt. 3—4 hónapos malacz páronként 4—6 frt. drbja. Kővér kilója 50—54 kr. Rendes élet 45 kiló levonás és 4%. Uj szalonna — frt., Juh és birka felhajtott — db. elkelt — db.

Egy pár jármos ökör 250—300 frt tehén 80—120 frt, hizott tehén bornyával 100—160 frt, fejős tehén bornya nélkül 120—140 frt, meddő tehén 75—120 frt, I. r. jármos ökör 300—370 frt. II. r. jármos ökör 250—300 frt, III. r. jármos ökör 180—200 frt, tinó 100—140 frt üsző 40—70 frt. rugott üsző bornya 30—60 frt, ökörbornya 30—60 frt. Egy pár anya birka báránystul 8.13, egy pár magyar juh —, egy pár ürü birka 8.16, egy db. bika 100—150, egy db. igás jó ló 140—260.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr. aszalt-szilva 12 kr., petroleum 16—20 kr. borsó 14—16 kr., lenese 14—16 kr., bab 7—8 kr., köleskása 10 kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 50 kr., ellátás nélkül .80 kr. nő ellátással — kr., ellátás nélkül 50 kr. gyermek ellátással 20 kr., ellátás nélkül 35 kr.

Husdrak: Marhahus 36, 40, 44, 48, 52—54 kr. Borneyus 56, 60 kr. Sertés 48, 52, 60 kr. Juhus — kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.00 kr., fafelvágás 2.50 frt, beszállítása 1.50 kr.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. április hó 1-én.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.50	122 —
vasuti beruházásiköt. 4 ¹ / ₂ %.	—	122. —	123. —
koronajárdék 4%.	—	99.20	99.70
regále vált. köt. 4 ¹ / ₂ %.	—	100.70	101.45
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.25	122.75
Egységes államkötvény 4 ¹ / ₂ %.	—	102. —	102.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.50	142.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	333.25	333.50
Osztrák hitelbank részvény	—	365.30	365.50
Magyaripar-és keresk. bank. r.	—	102.75	103.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	—	122.25	123.25
3%-os	—	103. —	104. —
Osztrák földhitel sorsjegy 3 ¹ / ₂ %-os	—	119.95	120.75
Magyar vörös keresztsorsjegy	—	10.30	10.80
Osztrák	—	20.25	20.75
Olasz	—	—	12. —
Bazilika sorsjegy	—	—	6.70
Jó-sziv	—	—	3.80

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.73
20 márkás arany	—	—	11.74	11.78
20 frankos arany	—	—	9.51	9.55
1 Sovereigns	—	—	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. márcz. 31-én.

Buzaiüzletben ma szintén szilárdabb a hangulat, a kínálat mérsékelt volt, a keresleten csak néhány malom vett részt. Elkelt 15.000 mm. eleinte teljes 5 krral, zárlatkor azonban 10 krral drágább áron.

Egyébb gabonaneműekben csekély volt a forgalom változatlan áron.

Eladattak:

Busa. Tiszavidéki. 100 mm. 78 k. 13.45 forinton, 700 mm. 77 k. 13.35 forinton, 200 mm. 76-5 k. 13.30 forinton, 100 mm. 77-5 k. 13.15 frton, 100 mm. 75 k. 13.12 frton, mind három bónapra.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Hamupipőke. Fáy Flóra szabadkai születésű. Szülei most is ott laknak. Atyja jegyző. A művésznő tizenéves korában iratkozott a szini-képezdebe. Most tizennyolcz éves. Fáy Szeréna, a hírneves művésznőnek unokatestvére.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 181.

Bérletiszünet.

Ma pénteken, 1898. április 1-én:

Trilbyk,

az aggszüzek.

Szenzációs sikerű bohózat.

SZEMÉLYEK:

Stern Romes, pomádégyáros	—	Sziklay M.
Julia, neje	—	F. Csiga házy
Ilonka, leányuk	—	Halmi Margit.
Bimbó Arthur, jogász	—	Tanay Fr.
Flaszter Józsi	—	Szentes J.
Ripityi Adelaida, költőnő	—	Locsarekné
Bendeguz Izabella, festőnő	—	Kiss Irén.
Stiglicz Fruzina zenésznő	—	Csügényi V.
Villám Balambér, ezéllővő	—	Püspöky I.
Lorisson (Lóna) chasonette	—	Serfözy Zs.
Lorisson (Bella) énekesnők	—	Cserényi A.
Lorisson (Etel)	—	Szabó Irma.
Napomuk János Vendel, pinezér	—	Haday S.
Boresa, szobaleány	—	Makrayné.
Billentyü Mátyás, zongora tanár	—	Rubos Á.
Trilbyk	—	Fenyéri M.
Postás	—	Ungváry V.

Táffy)
Sandy)
Billy)

agglogények

Bartha I.
Serfózy Gy.
Vidor D.

Holnap szombaton, április 2-án:

Ugyanez.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.****NYILT-TÉR.****Nyilvános kijelentés!**

Alulírott fényképészeti műintézet elhatározta, hogy — mielőtt művészileg kitünően kitanított fényképfestőit elbocsássa és azokat tovább foglalkoztassa — **rövid időre és csak a visszavonásig**, minden haszon vagy nyereségről lemond.

Szállítunk

csak 7 frt 50 krért

értékének alig fele, csupán az előállítási árban

egy arcképet életnagyságban

(mellkép)

diszes, elegáns fekete-arany barock-keretben, melynek valódi értéke **legalább 40 frt.****A legszebb alkalmi ajándék!**

Ki tehát óhajtja, hogy saját, vagy felesége, gyermeke, szüleinek, unokáinak vagy más drága, régen elhalt rokonnak vagy barátjának diszes arcképet elkészítsük, csupán az illetőnek fényképét be kell küldenie, **bármily alakban** és szállítunk 14 nap alatt oly arcképet, mely az érdekeltekre valóban a legnagyobb meglepetést gyakorolja.

Az arckép csomagolását saját árban számítjuk.

Megrendelések a fénykép melléklésével, mely a kész arcképpel sértetlenül visszaküldetük, **csak a visszavonásig** fenti ár mellett utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközölhetnek a**„KOSMOS“**

arcképfestő-műintézet által, Bécs, Mariahilferstrasse 116. sz.

Az arckép legkitünőbb lelkiismeretes kiállításáért és élethű hasonlatáért teljes jótállást vállalunk.

Számítlan elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintés végett mindenkinek rendelkezésre állanak. 176 16-9

Megérkeztek * * * * *

a tavaszi idényre

a legújabb bel- és külföldi

Női divat **** ruhaszövetek**

s nagy választékban

kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

712.—898. szám.

Árverési hirdetemény.

A ripinye-majdánkai volt urbéresek erdejéből az 1897. évben engedély nélkül kihaló és hatósági zárlat alatt levő azon fenyőszálfa mennyiség, mely a Nagyág folyó és az ebbe szakadó Holyatinka patak mentén levő rakpartokon ez idő szerint felmáglyázva van, — valamint azon szálfák mennyiség is, mely az árverés napjáig a rakpartokra kiszállítva és ott felmáglyázva lesz, — földmívelésügyi m. kir. Minister ur Ó nagyméltóságának folyó évi 19.509. és 21.583. számú leiratai, valamint Máramarosvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának idei 324. számú határozata alapján **1898. évi április hó 19. napján** d. e. 9 órakor a zárgondnokság hivatalos helyiségében Majdánkán (pósta állomás helyben, távirda állomás Ökörmezőn) szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

A rakpartokon jelenleg mintegy 21.000 köbméter fenyőszálfa van felmáglyázva.

Ugy a szóbeli, mint a zárt írásbeli ajánlat akár az egész fatömegre, akár pedig egy vagy több máglyában foglalt részletre külön is megtartható illetőleg tehető.

Versenyezni szándékozók kötelesek a hivatalosan megállapított becsár 10%-ának megfelelő bánatpénzt az árverést vezető kezéhez készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni; az írásbeli zárt ajánlatokban pedig a bánatpénz csatolása mellett a köbméterenkint megajánlott ár számokkal és betűkkel világosan kiírandó oly kijelentéssel, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ösmeri és azoknak magát aláveti.

Írásbeli zárt ajánlatok az árverés napjának délelőtti 8 órájáig fogadtatnak el.

A hivatalosan megállapított becsárak köbméterenkint a következők:

20 cm. középátmérőig	2 frt 40 kr.
21—25 cm. „	2 frt 85 kr.
26—30 cm. „	3 frt 20 kr.
31 cm. középátmérőn felül	3 frt 80 kr.

A mennyiben az árverés eredményképpen elért valamely összeget az árverező bizottság elfogadhatónak talál, vevőnek az egész vételár kifizetése mellett a fatömeg azonnal átadatik, annak tulajdonává válik és a tutajozást megkezdheti. Ha pedig az árverező bizottság valamely ajánlatot elfogadhatónak nem talál, ilyennek elbírálása felett a közigazgatási erdészeti bizottság, az árverés napjától számított 5 nap alatt határoz.

A Nagyág vizén való tutajozás joga a ripinye-majdánkai volt urbéresek részére **kieszközölt tutajozási engedély alapján, vásárlóknak átruházás útján biztosított;** a tutaj felszerelési anyagok termelése pedig az árverési feltételekben megállapított módozatok szerint akadályokba ütközni nem fog.

Az eladás tárgyát képező fatömeg részletes becslési, illetve felvételi munkálata, ugyszintén az árverési feltételek a zárgondnokságnál Majdánkán, a járási főszolgabírónál Ökörmezőn és az alulírt m. kir. erdőhivatalnál megtekinthetők, kívánatra pedig érdeklődőknek póstán is megküldetnek.

A rakpartokon felmáglyázott fenyőszálfákra nézve mindenemü helyszíni felvilágosítások megadása iránt a zárgondnok utasítva van.

Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Máramaros-Szigeten, 1898. márczius 31-én.

387—1—1

M. kir. erdőhivatal.